

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/174/2022
Identifikačné číslo spisu:	5920201277
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Katarína Katková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5920201277.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Katkovej a JUDr. Aleny Adamcovej v spore žalobkyne O. S., narodenej XX. M. XXXX, E. Š. XXX, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, Bratislava, Mýtna 48, IČO: 37 927 795, proti žalovanému Prima banka Slovensko, a.s., Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy, pôvodne vedenom na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 9Cpr/20/2020, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. apríla 2022 sp. zn. 9CoPr/7/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

I.

1. Okresný súd Ružomberok (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo 7. septembra 2021 č. k. 9Cpr/20/2020-127 zamietol žalobu v celom rozsahu (prvý výrok) a žalovanému priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré mu je žalovaná povinná zaplatiť vo výške stanovenej samostatným uznesením súdu prvej inštancie (druhý výrok).

1.1. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou domáhala určenia, že výpoveď, ktorá jej bola doručená dňa 14. mája 2020 a okamžité skončenie pracovného pomeru, ktoré jej bolo doručené dňa 18. mája 2020, sú neplatné a súčasne, aby žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu mzdy v sume zodpovedajúcej priemernému zárobku 5,6346 eur/hod. od 18. júna 2020 do vyhlásenia rozsudku.

1.2. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobkyňa (ako zamestnankyňa) dňa 11. apríla 1997 uzavrela s právnym predchodcom žalovaného (L. G., a.s.) v postavení zamestnávateľa pracovnú zmluvu (ďalej len „pracovná zmluva“) s tým, že pracovný pomer vznikol dňom nástupu žalobkyne do práce (dňom 1. mája 1997) a bol uzavretý na dobu určitú.

1.2.1. V zmysle bodu 1. pracovnej zmluvy bola žalobkyňa zaradená ako referent oddelenia

vnútroštátneho platobného styku, odboru servisu klientom L. G., a.s. s miestom výkonu práce v sídle banky v G., J. N. XX, resp. na budúcich pracoviskách zamestnávateľa na území mesta.

1.2.2. Z Popisu pracovného miesta žalobkyne z 9. januára 2015 vyplynulo, že žalobkyňa bola zaradená na útvar OJ 4310-Platobný styk s názvom pracovného miesta - funkciou: odborný referent Backoffice, pričom podliehala vedúcemu tímu OJ 4310-Platobný styk. V bode 5 Popisu pracovného miesta odseku 5.1 bol uvedený stručný popis aktivít žalobkyne, ktorý zahŕňal „Spracovanie tuzemských a cezhraničných platobných operácií. Poradenstvo pre zamestnancov a klientov banky v oblasti bezhotovostného platobného styku.“

1.2.3. Podľa bodu 5.2 Popisu pracovného miesta boli jednotlivé hlavné úlohy žalobkyne dojednané ako „Monitoring spracovania transakcií. Monitoring informačných systémov a aplikácií platobného styku. Monitoring platobného systému SIPS. Korekcia a verifikácia naskenovaných prevodných príkazov. Zadávanie a autorizácia povolení na inkaso (mandátov). Vytváranie, download a akceptovanie účtovných dokladov. Analýza a riešenie chybných a neúplných transakcií. Spracovanie zrýchlených (prioritných) platieb. Interný reporting pre útvary Treasury, Controlling, Compliance officer. Autorizácia nekrytých platieb v zmysle Kompetenčného poriadku. Rušenie platieb na žiadosť klienta. Kontrola, odsúhlasovanie a inventarizácia kliringového účtu a prechodných účtov používaných v bezhotovostnom platobnom styku.“

1.2.4. Žalobkyňa e-mailom z 2. septembra 2019 oznámila riaditeľke Odboru platobných služieb žalovaného, Ing. Z. S., že po ukončení PN nastupuje do práce, ktorá žalobkyni oznámila, že nie je možné vykonávať činnosť platobného styku v Bratislave, a preto ju požiadala o výpomoc v Žiline (služobnými cestami do Žiliny) od stredy do piatka. Žalobkyňa Ing. S. informovala, že nemá problém s jednorazovou služobnou cestou a s ňou spojenou výpomocou s prácami v Žiline, avšak poukázala na to, že miestom výkonu práce podľa pracovnej zmluvy je Bratislava. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že následne žalobkyňa vykonala niekoľko pracovných ciest do Žiliny a následne nastúpila na PN.

1.2.5. Medzi stranami sporu taktiež nebolo sporné, že po návrate z PN predložila žalobkyňa žalovanému potvrdenie od lekára, ktorý jej neodporúčal vykonávať služobné cesty do Žiliny, čo žalovaný akceptoval.

1.2.6. E-mailom zo 16. apríla 2020, adresovaným predsedovi predstavenstva a generálnemu riaditeľovi žalovaného Z. V., žalobkyňa oznámila, že bola zo strany svojej nadriadenej p. S. viackrát informovaná o tom, že všetky činnosti Odboru platobného styku boli prenesené do Žiliny, a preto jej nemôže prideliť žiadne úlohy v Bratislave, a keďže jej nebola ponúknutá ani žiadna iná činnosť, mala za to, že je nadbytočná a zamestnávateľ by ju mal z organizačných dôvodov prepustiť.

1.2.7. Následne žalobkyňa bola dňa 27. apríla 2020 organizačne preradená na Odbor vymáhania pohľadávok v centrále žalovaného v Bratislave.

1.2.8. E-mailom z 28. apríla 2020 o 9.14 hod. M.M. G., vykonávajúca u žalovaného funkciu riaditeľky Odboru ľudských zdrojov, žalobkyňu vyzvala, aby sa presadila na miesto na Odbore vymáhanie pohľadávok, ktoré jej už deň predtým určil zamestnávateľ, pričom žalobkyni bolo oznámené, že jej pracovné úlohy súvisia predovšetkým s činnosťami, ktoré plne zodpovedajú druhu práce v súlade s pracovnou zmluvou, keď žalobkyňa bola oboznámená s tým, že do prehľadu činností Odboru vymáhania pohľadávok v oblasti platobného styku patrí najmä manuálne preúčtovanie platieb, ktoré prejdú na zberné účty v správe Q., zasielanie pokynu na Q. na preúčtovanie úhrad uhradených na účet v správe Q., klientov v správe Q. a kontrola úhrad a spätné dohľadávanie platieb na zberných účtoch. Žalobkyňa bola zároveň požiadaná, aby sa okamžite presadila a začala si plniť pracovné úlohy, dodržiavala interné riadiace normy a pracovnú disciplínu. Taktiež bola upozornená, že v prípade odmietnutia sa presadiť a plniť úlohy podľa zadania zamestnávateľa, sa táto skutočnosť bude považovať za porušenie pracovnej disciplíny.

1.2.9. Žalobkyňa bola listom z 28. apríla 2020 upozornená na porušenie pracovnej disciplíny, ktoré spočívalo v tom, že žalobkyňa sa odmietla premiestniť na iné zamestnávateľom určené pracovné miesto a odmietla vykonávať pridelenú prácu podľa pracovnej zmluvy.

1.2.10. Následne sa žalobkyňa presadila k inému zamestnávateľom určenému stolu v rámci toho istého pracoviska, avšak súčasne oznámila žalovanému, že nesúhlasí s preradením na Odbor vymáhania pohľadávok, keďže je to v rozpore s jej pracovnou zmluvou.

1.2.11. Z e-mailovej správy z 29. apríla 2020 o 11.12 hod. mal súd prvej inštancie preukázané, že Ing. S. I.G. ako riaditeľ Divízie riadenia rizika, pod ktorého organizačne spadala aj Odbor vymáhania pohľadávok, zadal žalobkyni pracovnú úlohu, aby vykonávala monitoring spracovaných transakcií a na

konci dňa mu zaslala sumarizačný e-mail z výsledkom monitoringu za daný deň, t. j. zoznamom prijatých a preúčtovaných platieb, pričom bolo špecifikované, aby žalobkyňa zabezpečila monitoring účtov XXXXXX a XXXXXX, t. j. či na ne klienti neuhradili splátku, nasledovne každú úhradu bolo potrebné preúčtovať na klientov úverový účet, pokiaľ taký existuje, t. j. na každú prijatú platbu vyplniť prevod peňažných prostriedkov v jednej mene prostredníctvom Lotus Notes - databáza LN - interné doklady on LNZA, a ak účet neexistuje, na každú platbu bolo potrebné spraviť interné oznámenie (databáza LN - interné doklady on LNZA), kde mala žalobkyňa uviesť, ako platbu rozúčtovať a v prospech akého úveru s tým, že úhrady sa pripisujú v poradí najskôr na istinu a následne na prísľušenstvo úveru, v prípade preplatku na úver, na ktorý boli peniaze určené, bolo potrebné započítať na úver alebo pohľadávku s najslabším zabezpečením. Žalobkyňa súčasne bola zo strany Ing. S. I. oboznámená s tým, že v prípade otázok má kontaktovať svojich kolegov p. F. S., alebo p. X. V., ktoré jej pomôžu a vysvetlia prípadné nezrovnalosti.

1.2.12. Napriek zadanej úlohe žalobkyňa e-mailom z 29. apríla 2020 o 16.48 hod. oznámila Ing. S. I., že úlohy, ktoré jej boli zadané, nevykonala, pretože jej nevyplývajú z pracovnej zmluvy.

1.2.13. Dňa 30. apríla 2020 sa uskutočnilo pracovné stretnutie za účasti žalobkyne, Ing. S. I. (riaditeľa Divízie riadenia rizika), M. G. (riaditeľky Odboru ľudských zdrojov) a JUDr. Š. Q. (povereného riaditeľa Odboru vymáhania pohľadávok a Compliance officera), na ktorom bol žalobkyňi daný priestor na vysvetlenie, prečo odmieta vykonávať pridelené pracovné úlohy, kde boli žalobkyňi opätovne vysvetlené jednotlivé pracovné činnosti. Na uvedenom stretnutí jej JUDr. Š. Q. (priamy nadriadený žalobkyne) ponúkol detailnejšie informácie a vysvetlenia, ktoré však žalobkyňa odmietla počúvať a akceptovať a následne e-mailom z 30. apríla 2020 o 12.11 hod. adresovanom Ing. S. I. opätovne žalobkyňa oznámila, že nesúhlasí s preradením na Odbor vymáhania pohľadávok.

1.2.14. Z dôvodu, že žalobkyňa bola zo strany svojho nadriadeného vyzvaná na splnenie pracovných úloh e-mailom z 29. apríla 2020 o 11.12 hod. a svojmu nadriadenému e-mailom z 29. apríla 2020 o 16.47 hod. oznámila, že úlohy, ktoré jej boli zadané, nevykonala, nakoľko nevyplývajú z jej pracovnej zmluvy, žalovaný listom z 30. apríla 2020 žalobkyňu upozornil na porušenie pracovnej disciplíny.

1.2.15. Následne žalovaný listom z 12. mája 2020 upozornil žalobkyňu na ďalšie porušenie pracovnej disciplíny z dôvodu, že žalobkyňa napriek tomu, že dňa 11. mája 2020 poverený vrchný riaditeľ Divízie rizika Ing. S. I. zaslal e-mail žalobkyňi, v ktorom skonštatoval pretrvávajúce neplnenie pridelených práce a definovaných pracovných úloh, keď žalobkyňa odmietala byť čo i len informovaná o tom, ako požadované pracovné úlohy súvisia s dohodnutým druhom a náplňou práce podľa platnej pracovnej zmluvy a od stretnutia z 30. apríla 2020 nedostal Ing. S. I. od žalobkyne ani jeden report, v ktorom by ho žalobkyňa informovala o splnení konkrétnych úloh. Jeho súčasťou bolo upozornenie, že zamestnávateľ môže pristúpiť k zákonnej možnosti skončiť so žalobkyňou pracovný pomer výpoveďou podľa § 63 ods. 1 písm. e) Zákonníka práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZP“ alebo „Zákonník práce“).

1.3. Keďže žalobkyňa napriek tretiemu upozorneniu na porušenie pracovnej disciplíny naďalej odmietala vykonávať práce, žalovaný jej dňa 13. mája 2020 dal výpoveď z dôvodu neplnenia pracovných úloh a z dôvodu stanoviska žalobkyne, že tieto pracovné úlohy ani nebude vykonávať, čím mala žalobkyňa porušiť bod 3.1 Základné povinnosti zamestnanca riadiacej normy č. 4 Pracovný poriadok, podľa ktorého je zamestnanec povinný najmä v súlade s pokynmi nadriadeného plniť pracovné úlohy samostatne, spoľahlivo a s vysokým pracovným nasadením, dodávať výstupy svojej práce riadne, včas a v zodpovedajúcej kvalite, proaktívne navrhovať a realizovať vhodné riešenia aj nad rámec svojej pracovnej náplne, neustále zjednodušovať procesy a zvyšovať efektívnosť, dodržiavať pracovnú disciplínu, právne aj vnútroštátne predpisy vzťahujúce sa na výkon jeho práce a predpisy vzťahujúce sa na neho ako na zamestnanca banky a pravidelne sa oboznamovať s ich zmenami. Žalobkyňa súčasne mala porušiť bod 3.3 Porušenie pracovnej disciplíny riadiacej normy č. 4 Pracovný poriadok, podľa ktorého sa za porušenie pracovnej disciplíny považuje napr. nesplnenie pokynu, alebo nevykonanie pokynu nadriadeného, ako aj ustanovenie § 47 ods. 1 písm. b) ZP, podľa ktorého je zamestnanec povinný podľa pokynov zamestnávateľa vykonávať práce osobne podľa pracovnej zmluvy v určenom pracovnom čase a dodržiavať pracovnú disciplínu a § 81 písm. a) ZP, podľa ktorého je zamestnanec povinný najmä pracovať zodpovedne a riadne plniť pokyny nadriadených vydané v súlade s právnymi predpismi; nadriadeným je aj predstavený podľa osobitného predpisu.

1.4. Pretože žalovaná ani následne po doručení výpovede v priebehu plynutia výpovednej doby vôbec

nevykonávala pracovné úlohy, ktoré jej boli zadane nadriadeným, žalovaný so žalobkyňou listom z 18. mája 2020, ktorý žalobkyňa prevzala dňa 18. mája 2020, okamžite skončil pracovný pomer.

1.5. Z výpovede zo dňa 13. mája 2020 mal súd prvej inštancie preukázané, že pracovný pomer bol so žalobkyňou (zamestnankyňou) skončený podľa § 63 ods. 1 písm. e) ZP, a to z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny. Keďže žalobkyňa ani po doručení výpovede v priebehu plynutia výpovednej doby nezačala plniť pracovné úlohy v súlade s pokynmi nadriadeného, keď navyše žalobkyňa svojím prístupom k práci mala negatívne ovplyvňovať aj ostatných zamestnancov banky, skončil žalovaný so žalobkyňou okamžite pracovný pomer podľa § 68 ods. 1 písm. b) ZP z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny.

1.5.1. Súd prvej inštancie podotkol, že preukázanie dôvodov platnosti výpovede, ako aj okamžitého skončenia pracovného pomeru v individuálnom pracovnoprávnom spore zaťažovalo žalovaného ako zamestnávateľa žalobkyne.

1.5.2. Dôvody skončenia pracovného pomeru žalobkyne žalovaným boli tie, že žalobkyňa v období od jej preloženia na Odbor vymáhania pohľadávok neustále odmietala plniť pracovné úlohy zadane jej zo strany nadriadeného, a to aj po opakovaných výzvach.

1.5.3. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný v spore uniesol dôkazné bremeno ohľadne rozhodných skutočností, keď ním uvedené porušenie pracovnej disciplíny zakladá dôvodnosť na skončenie pracovného pomeru výpoveďou podľa § 63 ods. 1 písm. e) ZP.

1.6. Pretože žalobkyňa ani následne (po doručení výpovede) v priebehu plynutia výpovednej doby, aj napriek opätovnej výzve na plnenie pracovných úloh e-mailom z 15. mája 2020 o 10.00 hod., naďalej nevykonávala žiadne pracovné úlohy, súd prvej inštancie dospel k záveru, že uvedené porušenia pracovnej disciplíny zakladajú aj dôvodnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru zo strany žalovaného.

1.7. Pre posúdenie otázky, či žalobkyňa odmietaním splnenia zadaných pracovných úloh porušila pracovnú disciplínu, bolo v prejednávanom spore rozhodné, či pracovné úlohy zadávané jej nadriadeným na Odbore vymáhania pohľadávok, zodpovedali druhu práce, ktoré si žalobkyňa v právnom postavení zamestnankyne dojednala s právnym predchodcom žalovaného ako zamestnávateľom v pracovnej zmluve.

1.7.1. V zmysle konštantnej judikatúry všeobecných súdov sa odmietanie plnenia pracovných úloh zo strany zamestnanca nepovažuje za porušenie pracovnej disciplíny, ak pridelené pracovné úlohy nezodpovedajú druhu práce dojednanom v pracovnej zmluve (napr. stanoviská publikované v Bulletin Najvyššieho súdu ČSFR pod č. 3/1980, resp. vo Výbere stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod. č. V 10/1980).

1.7.2. Súd prvej inštancie poukázal na to, že z hľadiska právneho posúdenia veci nie je rozhodné, na aký odbor, resp. útvar je zamestnanec pridelený, ale či na tomto odbore/útvare (pri nezmenenom mieste výkonu práce) vykonáva prácu v súlade s druhom práce dojednaným v pracovnej zmluve. Ak v pracovnej zmluve nebol druh práce dohodnutý len ako výkon konkrétne určenej pracovnej činnosti, ale bol vymedzený okruhom pracovných činností, ktoré má zamestnanec vykonávať, potom pridelenie inej než dosiaľ vykonávanej pracovnej operácie v rámci daného vymedzenia nemožno považovať za zmenu dojednaných pracovných podmienok podľa § 54 ZP.

1.7.3. Pokiaľ žalobkyňa za dôvod neplnenia pracovných úloh považovala skutočnosť, že ona nesúhlasí s preradením/preložením z Odboru platobného styku na iný odbor, t. j. Odbor vymáhania pohľadávok, súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa bola u žalovaného zamestnaná na pracovnej pozícii „odborný referent Backoffice“ a k zmene tohto funkčného zaradenia (minimálne v čase od vypracovania Popisu pracovného miesta žalobkyne právnym predchodcom žalovaného dňa 9. januára 2015 do skončenia jej pracovného pomeru) nedošlo.

1.7.4. Z e-mailovej korešpondencie, ako aj z výpovedí Ing. I., JUDr. Q. a M. G. jednoznačne vyplynulo, že žalobkyňa bola preložená na Odbor vymáhania pohľadávok, kde mala vykonávať činnosti súvisiace (prínavnejšie v podstatnej časti) s platobným stykom. Podľa Popisu pracovného miesta žalobkyne z 9. januára 2015 do pracovnej náplne žalobkyne patrilo okrem iného spracovanie tuzemských a cezhraničných platobných operácií, keď táto činnosť v sebe okrem iného zahŕňala monitoring spracovania transakcií, monitoring informačných systémov a aplikácií platobného styku, monitoring platobného systému SIPS, analýzu a riešenie chybných a neúplných transakcií, interný reporting pre

útvary Treasury, Controlling Compliance officer, ako aj kontrolu, odsúhlasovanie a inventarizáciu klíringového účtu a prechodných účtov používaných v bezhotovostnom platobnom styku.

1.7.5. E-mailom M. G. z 28. apríla 2020 o 09.14 hod. bola žalobkyňa oboznámená s prehľadom činností na Odbore vymáhania pohľadávok v oblasti platobného styku, keď sa malo jednať o manuálne preúčtovanie platieb, ktoré prídu na zberné účty v správe Odboru vymáhania pohľadávok, zasielanie pokynu na Q. na preúčtovanie úhrad uhradených na účet v správe Q., klientov v správe Odboru vymáhania pohľadávok, ako aj kontrola úhrad a spätné dohľadávanie platieb zo zberných účtov.

1.7.6. Taktiež z výpovede svedka JUDr. Š. Q. (v rozhodnom čase povereného riaditeľa Odboru vymáhania pohľadávok) vyplynulo, že pracovnou náplňou žalobkyne na Odbore vymáhania pohľadávok malo byť zadávanie platieb súdnych poplatkov a súdnych trov v informačnom systéme banky a ich realizácia a súčasne sledovanie vnútorných účtov v informačnom systéme banky, či v nich sú evidované údaje o došlých platbách klientov, a v prípade zistenia týchto platieb, aby tieto platby boli rozúčtované na účty klientov, pričom sa jednalo o prácu s informačným systémom MIDAS. Otázku pracovnej náplne žalobkyne konzultoval aj s Ing. Z. S., riaditeľkou Odboru platobných služieb žalovaného, ktorá mu potvrdila, že pracovnou náplňou žalobkyne na Oddelení platobného styku právneho predchodcu žalovaného bolo zadávanie na úhradu v informačnom systéme MIDAS, keď aj na Odbore vymáhania pohľadávok by žalovaná zadávala príkazy na úhradu v systéme MIDAS, ale išlo by o špecifické príkazy na zadávanie platieb súdnych poplatkov a súdnych trov. Súčasne poukázal na to, že pokiaľ žalobkyňa pôvodne na Oddelení platobného styku právneho predchodcu žalovaného mala spracovávať všetky transakcie klientov, tak na Odbore vymáhania pohľadávok mala spracovávať iba transakcie neplatičov banky súvisiace s úhradou úverov, resp. dlhov, pričom mala vykonávať interný reporting pre útvary Treasury, Controlling, Compliance officer, teda sa jednalo o rovnakú činnosť, ako vykonávala predtým, avšak zúženú iba na neplatičov banky. Podľa jeho výpovede mala teda žalobkyňa vykonávať všetky činnosti, ktoré vykonávala na Oddelení platobného styku s tým rozdielom, že tieto činnosti mala vykonávať iba vo vzťahu k dlžníkom žalovaného a informácie v rámci systému banky nemala zasielať iným oddeleniam, ale Odboru platobného styku.

1.7.7. M. G. (riaditeľka Odboru ľudských zdrojov) vo výpovedi uviedla, že žalobkyňa v zmysle svojej pracovnej zmluvy pracovala na pozícii referent Backoffice na Odbore platobných služieb, v ktorom pracovala so systémom MIDAS, t. j. interným počítačovým systémom fungovania transakcií a preúčtovacích operácií v bankovom systéme žalovaného, ako aj právneho predchodcu žalovaného. U žalovaného z hľadiska rozmanitosti práce sú referenti Backoffice odborne školení tak, aby v podstate identické práce v rámci práce so systémom MIDAS mohli vykonávať na viacerých odboroch a takto boli použiteľní nie iba pre potreby jedného odboru, ale pre potreby viacerých odborov, keďže sa jedná v podstate o identické práce.

1.7.8. Z výpovede Ing. S. I. (vrchného riaditeľa Divízie riadenia rizika) vyplynulo, že pracovnou náplňou žalobkyne na Odbore vymáhania pohľadávok malo byť monitorovanie vnútorného centrálného zberného účtu, na ktorom boli poukazované platby od dlžníkov, ktorí už nemali zriadené bežné účty u žalovaného a títo dlžníci boli vo vymáhaní, keď jednotlivé úhrady ich dlhov, resp. úverov boli poukazované na zberný účet a boli identifikované cez variabilné symboly. Žalobkyňa mala tento vnútorný centrálny zberný účet monitorovať, a v prípade, ak bola na tento účet pripísaná nejaká platba, dať pokyn inému oddeleniu na rozúčtovanie tejto platby na úroky a istinu. Žalobkyňa mala informovať a dať pokyn Backoffice Odboru vymáhania úverov o tom, že prišla od nejakého dlžníka nejaká platba a že tento odbor má platbu rozúčtovať na istinu a úroky, keď na Backoffice Odboru vymáhania úverov už boli odborníci na úvery, ktorí mali znalosti o tom, ako tieto platby rozúčtovať.

1.8. Z výpovede žalobkyne mal súd prvej inštancie preukázané, že odmietala vykonávať práce s poukazom na svoj nesúhlas s preložením z Odboru platobného styku na Odbor vymáhania pohľadávok, keď napriek snahe zamestnancov žalovaného si odmietala dať vysvetliť, čo bude obsahom jej pracovnej náplne na Odbore vymáhania pohľadávok.

1.9. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade sa jednalo o preloženie zamestnanca v rámci druhu práce v súlade s Popisom pracovného miesta z 9. januára 2015, keďže práce, ktoré vykonávala žalobkyňa pred preložením na Odbor vymáhania pohľadávok, ako aj po preložení na Odbor vymáhania pohľadávok, mali byť prácami vykonávanými referentom Backoffice a súviseli s účtovaním a monitorovaním platieb klientov, resp. dlžníkov žalovaného, keď navyše medzi stranami nebolo sporné, že pri ich spracúvaní sa používal systém MIDAS, a teda sa jednalo o práce, ktoré boli z veľkej časti

obsahovo súvisiace (de facto sa jednalo o obdobné práce v identickom internom počítačovom systéme banky), nedošlo pri zadávaní pracovných úloh žalobkyni k excesu z druhu práce dojednaného v pracovnej zmluve.

1.9.1. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa svoj odmietavý postoj k plneniu pridelených pracovných úloh de facto „redukovala“ na nesúhlas s preložením na iný odbor. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na to, že dojednaný druh práce v pracovnej zmluve nemožno vykladať tak, že zamestnanec od samého vzniku pracovného pomeru až do skončenia pracovného pomeru bude vykonávať obsahovo nemenné identické práce, ale tak, že mu budú zo strany zamestnávateľa pridelené práce, ktoré zodpovedajú jeho pracovnému zameraniu, odborným vedomostiam, ako aj kvalifikácii.

1.9.2. Pri porovnaní druhu prác súd prvej inštancie vychádzal z výpovedí svedkov zamestnancov žalovaného JUDr. Q., Ing. I. a M. G., keď tieto výpovede boli podporené aj e-mailovými správami M. G., Ing. I.G. a žalobkyne.

1.9.3. Súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky z 11. decembra 2007 sp. zn. 21Cdo/2858/2007, pričom uviedol, že rozdiel medzi dojednaným druhom práce a pracovnou náplňou je v tom, že dojednanie druhu práce je dojednaním v rámci dvojstranného právneho úkonu medzi zamestnancom a zamestnávateľom a pracovná náplň je určitým jednostranným príkazom zamestnávateľa, ktorým sa iba špecifikujú bližšie pokyny v rámci dojednaného druhu práce.

1.9.4. Medzi žalobkyňou a žalovaným (právnym predchodcom žalovaného) došlo k dojednaniu druhu práce v pracovnej zmluve, keď samotná charakteristika tohto druhu práce vyplývala z Popisu pracovného miesta z 9. januára 2015. Pri porovnaní charakteru pracovnej činnosti, ktorú vykonávala žalobkyňa pred preložením na Odbor vymáhania pohľadávok s charakterom pracovnej činnosti, ktorú vykonávala na Oddelení platobného styku právneho predchodcu žalovaného, súd prvej inštancie dospel k záveru, že sa nejednalo o zmenu druhu práce, ale iba o preloženie zamestnankyne, t. j. žalobkyne (pri úprave pracovnej náplne a nezmenenom druhu práce) v rámci existujúcej pracovnej pozície referent Backoffice.

1.10. Žalobkyňa bola zo strany žalovaného viackrát upozorňovaná na to, že odmietaním výkonu zadaných prác porušuje pracovnú disciplínu, pričom si musela byť vedomá toho, že odmietaním výkonu prác by neporušila pracovnú disciplínu iba v prípade správnosti jej domnienok o pridelení pracovných úloh v rozpore s dojednaným druhom práce. Navyše z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa neodmietala vykonať zadané pracovné úlohy z dôvodu namietania obsahu týchto pracovných úloh, ale z dôvodu, že sa jednalo o pracovné úlohy na inom odbore. K rozporu obsahu úloh s dojednaným druhom práce sa nijako v rozhodnom čase nevyjadřila a navyše, napriek preukázanej snahe kompetentných zamestnancov žalovaného, odmietla bližšie vysvetlenie obsahu zadaných pracovných úloh, prípadne vysvetlenie postupu pri splnení pracovných úloh.

1.11. Pokiaľ žalobkyňa v záverečnej reči namietala, že mala podľa e-mailu Ing. I.Ý. z 29. apríla 2020 plniť (popri iných) aj úlohy, ktoré nespočívali iba v monitorovaní účtov, ale aj v rozúčtovaní/započítaní platieb dlžníkov na istinu, príslušenstvo úveru atď., súd prvej inštancie poukázal na výpovede Ing. I., JUDr. Q. a M. G., podľa ktorých pracovné úlohy pridelené žalobkyni na Oddore vymáhania pohľadávok zodpovedali jej činnosti, ktorú vykonávala na oddelení platobného styku u právneho predchodcu žalovaného, t. j. okrem iného v monitoringu a preúčtovaní platieb dlžníkov.

1.11.1. Uvedené vyplynulo aj z e-mailu Ing. I. z 15. mája 2020 o 13.16. hod. adresovaného žalobkyni, v ktorom Ing. I. uviedol, že už počas predchádzajúcich osobných rozhovorov žalobkyňu informoval, že informácie o tom, ako sa pripisujú splátky úveru bola len doplnková informácia pre celistvosť problematiky, ale nijako nesúvisela s úlohami, ktoré mala žalobkyňa vykonávať s tým, že preúčtovanie platieb na istinu a úroky bude vykonávať Backoffice a ona bude do Lotus Notes zadávať pokyn na preúčtovanie na základe VS a SS z prijatej platby, keď žalobkyňa odmietala splniť pridelené pracovné úlohy aj po tomto e-maile.

1.11.2. Súd prvej inštancie zdôraznil, že základom činnosti žalovanej mal byť práve monitoring spracovaných transakcií, t. j. monitoring prijatých a preúčtovaných platieb na určených účtoch a reportovanie zoznamu platieb nadriadenému za daný deň. Žalobkyňou namietané úlohy tvoria teda iba časť zadaných pracovných úloh, pričom žalobkyňa odmietla splniť nielen namietané, ale všetky zadané úlohy. Navyše žalobkyňa ako dôvod nesplnenia týchto namietaných úloh neuvedla konkrétne okolnosti brániace ich vykonaniu, ale dôvod nevykonania úloh obmedzila iba na nesúhlas s preradením na iný

odbor a odmietanie vykonávania akýchkoľvek prác na tomto odbore, príp. nesúlalom zadaných úloh s jej pracovnou zmluvou.

1.11.3. S poukazom na pomerne rozsiahly Popis pracovného miesta žalobkyne z 9. januára 2015 a z tohto popisu vyplývajúcu náročnosť pracovných úloh žalobkyne (napr. analýza a riešenie chybných transakcií, kontrola, odsúhlasovanie a inventarizácia kliringového účtu a prechodných účtov používaných v bezhotovostnom platobnom styku, resp. interný reporting), sa podľa názoru súdu prvej inštancie žalobkyňou namietané pridelené úlohy javili ako podružné a vo vzťahu k jej postaveniu odborne bazálne.

1.11.4. Súd prvej inštancie uviedol, že mu je zrejmý základný (žalobkyňou namietaný) rozdiel činností spadajúcich pod Odbor vymáhania pohľadávok a Odbor platobného styku, avšak podstatná časť pracovných úloh pridelených žalobkyni na Odbore vymáhania pohľadávok nemala svoj základ v činnosti tohto odboru (jej úlohy spočívali v monitoringu a následnom preúčtovaní platobných transakcií dlžníkov žalovaného), keď aj namietaná (vo vzťahu k ostatným prideleným úlohám podľa názoru súdu podružná) úloha, t. j. rozúčtovanie/započítanie tej-ktorej platby by bola jednoduchou technickou účtovnou/matematickou úlohou, nevyžadujúcou osobitnú odbornú prípravu.

1.12. Súd prvej inštancie dodal, že preložením žalobkyne na Odbor vymáhania pohľadávok nedošlo k zmene pracovných podmienok ani ohľadne miesta výkonu práce, keď žalobkyňa sa v rámci preloženia na tento odbor mala presadiť v rámci toho istého kancelárskeho priestoru typu Openspace. Navyše podľa pracovnej zmluvy mala žalobkyňa vykonávať prácu v sídle banky v G., J. N. XX, resp. na budúcich pracoviskách zamestnávateľa na území mesta.

1.13. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a priznal žalovanému, ktorý mal v spore plný úspech, náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom o konkrétnej výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdu prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

II.

2. Krajský súd v Žiline rozsudkom z 28. apríla 2022 č. k. 9CoPr/7/2021-161 (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na základe odvolania žalobkyne rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (prvý výrok) a žalovanému priznal proti žalobkyni právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% (druhý výrok).

2.1. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s § 195 CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a na ktoré v zmysle § 387 ods. 2 CSP poukázal. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia riadnym spôsobom uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Tieto zároveň primeraným a dostatočným spôsobom v súlade s ust. § 220 CSP zdôvodnil.

2.2. Pokiaľ žalobkyňa rozporovala správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie s poukazom na nesprávne zistený skutkový stav, resp. nesprávne právne posúdenie veci, s týmto sa odvolací súd nestotožnil.

2.2.1. V zmysle § 54 Zákonníka práce dohodnutý obsah pracovnej zmluvy možno zmeniť len vtedy, ak sa zamestnávateľ a zamestnanec dohodnú na jeho zmene. Zamestnávateľ je povinný zmenu pracovnej zmluvy vyhotoviť písomne.

2.2.2. V tomto prípade žalobkyňa argumentovala tým, že malo dôjsť k zmene obsahu pracovnej zmluvy, keď mala byť preradená na iné oddelenie, resp. obsahom náplne práce mali byť iné úlohy, ako boli v Popise pracovného miesta z 9. januára 2015.

2.2.3. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by v tomto prípade mal zamestnávateľ dohodnúť zmenu obsahu pracovnej zmluvy, pretože práce, ktoré mala vykonávať žalobkyňa po návrate z PN, boli obsahovo totožné s prácami, ktoré vykonávala v súlade s pracovnou zmluvou dovtedy.

2.2.4. Ak teda žalobkyňa nebola ochotná plniť pokyny nadriadených pracovníkov v súvislosti s výkonom týchto prác, oprávnené žalovaný upozornil žalobkyňu na porušovanie pracovnej disciplíny s

následnou možnosťou ukončenia pracovného pomeru výpoveďou, resp. okamžitým skončením.

2.2.5. V danom prípade žalobkyňa nespochybňovala skutočnosť, že odmietala plniť pracovné úlohy. Poukazovala na to, že nie sú totožné s obsahom pôvodne dojednanej práce, a preto ich odmietala plniť. Táto skutočnosť sa však v konaní nepreukázala, a preto následné právne úkony vykonané zamestnávateľom vo forme výpovede alebo okamžitého skončenia pracovného pomeru spochybňované z pohľadu formálnych alebo obsahových nedostatkov ani neboli.

2.3. Keďže žalobkyňa v odvolaní neuviedla žiadne dôkazy alebo tvrdenia, s ktorými by sa neoboznámil a nevysporiadal súd prvej inštancie, resp. ktoré by boli spôsobilé vyhodnotiť skutkový alebo právny stav odvolacím súdom iným spôsobom, odvolací súd potom rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

2.4. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý bol úspešný v odvolacom konaní, priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

III.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej len „dovolateľka“ alebo „žalobkyňa“) dovolanie, v ktorom uplatnila dovolacie dôvody vyplývajúce z ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

3.1. Podľa jej názoru sa odvolací súd vôbec nezaoberal dôvodmi odvolania, keď rezignoval na riadne zistenie skutku, ktorý bol dôvodom výpovede, resp. okamžitého skončenia pracovného pomeru a na zistenie skutočného obsahu jej pracovnej náplne, keď vôbec nezohľadnil skutočnosť, že počas 23 rokov trvania jej pracovného pomeru sa táto nemenila, vykonávala stále tie isté práce, k jej preradeniu na Odbor vymáhania pohľadávok a uloženiu iných ako v pracovnej zmluve dohodnutých pracovných úloh došlo až potom, ako jej prestala byť na Odbore platobného styku pridelená práca a bezprostredne potom, ako na tento stav upozornila generálneho riaditeľa žalovaného, pričom odvolací súd nevykonával dôkazy preukazujúce, že zo strany žalovaného došlo k neplatnej zmene pracovnej zmluvy v časti druhu práce, keď sa odvolací súd nezaoberal vôbec dôkazmi v jej prospech, a to okolnosťami predchádzajúcimi jej preradeniu z Odboru platobného styku na Odbor vymáhania pohľadávok, vymedzením pracovnej náplne žalovaným z 28. apríla 2021, pracovnými úlohami z 29. apríla 2020, výpoveďou p. Q. a p. I..

3.2. Pri zisťovaní jej pracovnej funkcie sa súd prvej inštancie ako aj odvolací súd spoľahli najmä na svedecké výpovede, pričom svedkovia boli zamestnanci žalovaného, teda boli vo vzťahu podriadenosti a lojality voči jednej procesnej strane, čo znižuje ich dôveryhodnosť. Ešte viac znížila ich dôveryhodnosť skutočnosť, že všetci svedkovia boli v rozhodnom čase riadiacimi pracovníkmi žalovaného. Títo svedkovia tvrdili, že ňou nesplnené pracovné úlohy, ktoré boli dôvodom výpovede a okamžitého skončenia pracovného pomeru, boli v súlade s dojednaným druhom práce v pracovnej zmluve. Avšak dvaja z týchto svedkov p. Q. a p. I. vo svojich výpovediach vyvracali obranu žalovaného v kardinálnej otázke. P. Q. vypovedal, že pracovnou náplňou žalobkyne na Odbore vymáhania pohľadávok mala byť evidencia a úhrada súdnych poplatkov a trov súdnych konaní. Žalovaný zadanie takejto pracovnej úlohy v konaní nepreukázal a ani nemohol, lebo žalobkyni nikdy takáto pracovná náplň nebola daná. P. I. vypovedal, že časť pracovných úloh, ktoré jej zadal dňa 29. apríla 2021 o 11.12 hod., a o ktorých žalovaný tvrdil, že boli obsahom jej pracovnej náplne, ona vykonať nemohla, lebo na ne nemala odborné schopnosti. S týmito rozpormi sa súd prvej inštancie a ani odvolací súd nevyporiadali vôbec, resp. uviedli, že išlo o jednoduchú technicko účtovno/matematickú úlohou, nevyžadujúcou osobitnú odbornú prípravu, resp. iba o časť zadaných pracovných úloh, pričom ona odmietla splniť nielen namietané, ale všetky zadané úlohy.

3.3. Dovolateľka ďalej namietla, že aj napriek ústavnej zásade voľného hodnotenia dôkazov nemôže všeobecný súd uveriť a stotožniť sa s jedným dôkazom a bez ďalšieho neuveriť a odmietnuť iné dôkazy. V tejto súvislosti poukázala na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. III. ÚS 86/2020.

3.4. Dodala, že ak by odvolací súd zopakoval dokazovanie, toto vykonal riadne a teda vykonal dôkazy vo vzájomných súvislostiach, zistil by, že žalovaný pri ukončení pracovného pomeru s ňou postupoval svojvoľne a nezákonne a následne by správne výpoveď a taktiež okamžité skončenie pracovného pomeru právne posúdil ako neplatné. Rezignáciou na jeho povinnosť riadne zistiť skutkový stav a

následne vec správne právne posúdiť, odvolací súd porušil jej právo na spravodlivý proces.

3.5. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) v zmysle § 449 ods. 1 CSP zrušil rozsudok odvolacieho súdu.

IV.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že súdy oboch inštancií dostatočne zistili skutkový stav veci, a to s prihliadnutím na predložené dôkazy a svedecké výpovede rozhodli správne a v súlade so zisteným skutkovým stavom a platnou legislatívou.

4.1. Uviedol, že žalobkyňa po ukončení pracovnej neschopnosti bola organizačne zaradená na Odbor vymáhania pohľadávok, nachádzajúceho sa na vysunutom pracovisku centrály v Bratislave. Žalobkyňa od svojho návratu po dlhodobej PN prezentovala, že jej ostáva už len krátky čas do odchodu na dôchodok a tento čas si v práci chce „odsediť“ kvôli príjmu bez ohľadu na to, či nejakú činnosť reálne bude vykonávať alebo nie.

4.2. Nadriadení žalobkyne sa opakovane ústne snažili so žalobkyňou dohodnúť na vykonávaní jej pracovných úloh, čo však žalobkyňa tvrdošíjne odmietala. Žalobkyňa i ňou uznanú úlohu (monitorovanie platby prijatej na jeho účet), ktorú považovala za druh práce dojednaný v pracovnej zmluve, odmietla vykonávať. Uvedené jasne dokazuje, že žalobkyňa nemala vôbec záujem o prácu, potrebovala len byť zamestnaná do doby, kým nepríde čas odchodu do dôchodku.

4.3. On v rámci súdneho konania povinnosť mal preukázať, že skončenie pracovného pomeru so žalobkyňou bolo platné a mal na takýto postup dostatok dôvodov. Pokiaľ žalobkyňa namietala nedôveryhodnosť svedkov, ktorí sú zamestnancami žalovaného a boli jej priamymi nadriadenými, ktorí s ňou komunikovali a ukladali jej úlohy, nie je zrejmé, akým iným spôsobom (spoľahlivým a podľa žalobkyne nezaujatým) bolo možné dokázať, ako presne proces preradenia na Odbor vymáhania pohľadávok prebiehal. On v rámci svojich možností preukázal všetky svoje tvrdenia a ustál dôkaznú povinnosť.

4.4. Na záver dodal, že v procese zlučovania s právnym predchodcom v roku 2017 mohol veľmi jednoducho zaujať postoj, že žalobkyňa je pre neho nadbytočná a nemá pre ňu prácu. Je veľmi málo pravdepodobné, že by si žalobkyňa v prípade skončenia pracovného pomeru pre nadbytočnosť našla novú prácu, keď jej do odchodu do dôchodku ostávali len cca 4 roky. On sa naopak zachoval férovo, snažil sa ju začleniť do novej organizačnej štruktúry, zadával jej prácu, ktorá bola v súlade s pracovnou náplňou, riadne ju platil a očakával len to, aby si žalobkyňa riadne plnila svoje pracovné povinnosti, čo sa však nestalo. Preto jediným východiskom bolo ukončenie pracovného pomeru.

4.5. Vzhľadom na to, že žalobkyňa v podanom dovolaní neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by akýmkoľvek spôsobom mohli zmeniť zistený skutkový stav a právnu kvalifikáciu, preto navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie zamietol.

V.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

6. Dovolačný súd konštatuje, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa

môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

6.1. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP).

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Z dovolania vyplýva, že dovolateľka vadu zmätočnosti v zmysle § 420 f) CSP odôvodňovala nedostatočným odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu a nevykonaným dokazovaním pred dovolacím súdom.

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces, ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 251/03). Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona teda treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

12.1. Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre

rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), aj z rozhodnutí ústavného súdu vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nepopierajú zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej.

14. Rovnako podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať skutkovej i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

15. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov, patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak je nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

16. I v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

16.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s

poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona, alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval, a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

17. Pokiaľ žalobkyňa v dovolaní namietala, že odvolací súd „rezignoval“ na riadne zistenie skutku, ktorý bol dôvodom výpovede, resp. okamžitého skončenia pracovného pomeru, „rezignoval“ na zistenie skutočného obsahu jej pracovnej náplne a nezaoberal sa dôkazmi v jej prospech, a to okolnosťami, ktoré predchádzali k preradeniu na iný odbor, k vymedzeniu jej pracovnej náplne z 28. apríla 2021, pracovnými úlohami z 29. apríla 2020 a výpoveďou svedkov (JUDr. Q. a Ing. I.G.), dovolací súd po preskúmaní rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku súdu prvej inštancie (konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu - m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09) dospel k záveru, že ich odôvodnenia nevybočujú z limitov spravodlivého procesu, sú logické a primerané.

17.1. Podľa názoru dovolacieho súdu obidva sudy svoje právne názory odôvodnili úvahami, ktoré sú zrozumiteľné, konzistentné a spätne preskúmateľné. Rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP, rozsudok odvolacieho súdu obsahuje náležitosti odôvodnenia dané v § 393 ods. 2 CSP a ani jeden nemožno považovať za neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný).

17.2. Odôvodnenia rozsudkov súdov oboch inšancií zodpovedajú základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj ich všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudkov vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia súdov je koherentná a ich rozhodnutia konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v nich zvolené aj závery, ku ktorým na ich základe sudy dospeli, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Dovolateľka v dovolaní neuvádza relevantné skutočnosti, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené v konaní pred súdmi nižších inšancií.

18. V súvislosti s dovolacími námietkami žalobkyne dovolací súd poukazuje na to, že z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie (bod 7.) vyplývajú i okolnosti, ktoré viedli žalovaného k preradeniu žalobkyne na iný odbor (z Odboru platobného styku na Odbor vymáhania pohľadávok). Súd prvej inštancie zistil, že na základe pracovnej zmluvy žalobkyňa mala vykonávať druh práce - odborný referent Backoffice s miestom výkonu práce v sídle banky v G., J.D. N. XX, resp. na budúcich pracoviskách zamestnávateľa na území mesta. Súd prvej inštancie uviedol, že medzi stranami nebolo sporné, že došlo k premiestneniu Odboru platobného styku z Bratislavy do Žiliny, pričom žalovaný po ukončení pracovnej neschopnosti žalobkyne akceptoval žalobkyňou predložené lekárske potvrdenie o „neodporúčaní“ vykonávania služobných ciest žalobkyňou do Žiliny i e-mail žalobkyne zo 16. apríla 2020 adresovaný predsedovi predstavenstva a generálnemu riaditeľovi žalovaného Z. V., v ktorom žalobkyňa oznámila, že bola zo strany svojej nadriadenej p. S. viackrát informovaná o tom, že všetky činnosti Odboru platobného styku boli prenesené do Žiliny, a preto jej nemôže prideliť žiadne úlohy v Bratislave, a keďže jej nebola ponúknutá ani žiadna iná činnosť, mala za to, že je nadbytočná a zamestnávateľ by ju mal z organizačných dôvodov prepustiť.

18.1. Dovolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie pri skúmaní dôvodnosti výpovede danej žalobkyni podľa § 63 ods. 1 písm. e) ZP a okamžitého skončenia pracovného pomeru daného žalobkyni podľa § 68 ods. 1 písm. b) ZP venoval náležitú pozornosť tomu, či žalobkyni boli zadané pracovné úlohy, ktoré žalobkyňa v inkriminovanom období (od jej preradenia na Odbor vymáhania pohľadávok) odmietla vykonávať (a ktoré boli dôvodom skončenia pracovného pomeru so žalobkyňou), boli žalobkyni zadané žalovaným v súlade s dohodnutým druhom práce v pracovnej zmluve.

18.1.1. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil, že v danom prípade sa jednalo o preloženie žalobkyne (zamestnanca) v rámci druhu práce v súlade s Popisom pracovného miesta z 9. januára 2015, keďže práce, ktoré vykonávala žalobkyňa pred preložením na Odbor vymáhania pohľadávok, ako aj po

preložení na Odbor vymáhania pohľadávok, mali byť prácami vykonávanými referentom Backoffice a súviseli s účtovaním a monitorovaním platieb klientov, resp. dlžníkov žalovaného, keď navyše medzi stranami nebolo sporné, že pri ich spracúvaní sa používal systém MIDAS, a teda sa jednalo o práce, ktoré boli z veľkej časti obsahovo súvisiace (de facto sa jednalo o obdobné práce v identickom internom počítačovom systéme banky); pri nedošlo zadávaní pracovných úloh žalobkyni k excesu z druhu práce dojednaného v pracovnej zmluve. Súd prvej inštancie zdôraznil, že dojednaný druh práce v pracovnej zmluve nemožno vykladať tak, že zamestnanec od samého vzniku pracovného pomeru až do skončenia pracovného pomeru bude vykonávať obsahovo nemenné identické práce, ale tak, že mu budú zo strany zamestnávateľa pridelené práce, ktoré zodpovedajú jeho pracovnému zameraniu, odborným vedomostiam, ako aj kvalifikácii. V posudzovanej veci sa teda nejednalo o zmenu druhu práce, ale o preloženie žalobkyne (pri úprave pracovnej náplne a nezmenenom druhu práce) v rámci existujúcej pracovnej pozície referent Backoffice (viď body 11. až 12. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie).

18.1.2. Súd prvej inštancie mal z výpovede zo dňa 13. mája 2020 preukázané, že pracovný pomer bol so žalobkyňou (zamestnankyňou) skončený podľa § 63 ods. 1 písm. e) ZP z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny, nakoľko žalobkyňa i napriek opakovaným upozorneniam zo strany žalovaného na porušenie pracovnej disciplíny (z 28. apríla 2020, z 30. apríla 2020 a z 12. mája 2020) odmietla plniť pracovné úlohy. Následne z dôvodu pretrvávajúceho stavu, t. j. že žalobkyňa ani po doručení výpovede v priebehu plynutia výpovednej doby nezačala plniť pracovné úlohy v súlade s pokynmi nadriadeného, keď navyše žalobkyňa svojím prístupom k práci mala negatívne ovplyvňovať aj ostatných zamestnancov, skončil žalovaný so žalobkyňou okamžite pracovný pomer podľa § 68 ods. 1 písm. b) ZP z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný v spore uniesol dôkazné bremeno ohľadne rozhodných skutočností, keď ním uvedené porušenie pracovnej disciplíny zakladá dôvodnosť na skončenie pracovného pomeru výpoveďou podľa § 63 ods. 1 písm. e) ZP. Pretože žalovaná ani následne (po doručení výpovede) v priebehu plynutia výpovednej doby, aj napriek opätovnej výzve na plnenie pracovných úloh e-mailom z 15. mája 2020 o 10.00 hod., naďalej nevykonávala žiadne pracovné úlohy, súd prvej inštancie dospel k záveru, že uvedené porušenia pracovnej disciplíny zakladajú aj dôvodnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru zo strany žalovaného (viď body 7. a 9. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie).

18.1.3. Súd prvej inštancie sa vysporiadal v bode 13. odôvodnenia rozsudku i s pracovnými úlohami, ktoré mala žalobkyňa podľa e-mailu Ing. I. z 29. apríla 2020 plniť (popri iných) aj úlohy, ktoré nespočívali iba v monitorovaní účtov, ale aj v rozúčtovaní/započítaní platieb dlžníkov na istinu, prísľušenstvo úveru atď.. Súd prvej inštancie poukázal na výpovede Ing. I., JUDr. Q. a M. G., podľa ktorých pracovné úlohy pridelené žalobkyni na Odbore vymáhania pohľadávok zodpovedali jej činnosti, ktorú vykonávala na oddelení platobného styku u právneho predchodcu žalovaného, t. j. okrem iného v monitoringu a preúčtovaní platieb dlžníkov. Táto skutočnosť vyplynula aj z e-mailu Ing. I. z 15. mája 2020 o 13.16. hod. adresovaného žalobkyni, v ktorom Ing. I. uviedol, že už počas predchádzajúcich osobných rozhovorov žalobkyňu informoval, že informácie o tom, ako sa pripisujú splátky úveru bola len doplnková informácia pre celistvosť problematiky, ale nijako nesúvisela s úlohami, ktoré mala žalobkyňa vykonávať s tým, že preúčtovanie platieb na istinu a úroky bude vykonávať v Backoffice a ona bude do Lotus Notes zadávať pokyn na preúčtovanie na základe VS a SS z prijatej platby, keď žalobkyňa odmietala splniť pridelené pracovné úlohy aj po tomto e-maile. Súd prvej inštancie zdôraznil, že základom činnosti žalovanej mal byť práve monitoring spracovaných transakcií, t. j. monitoring prijatých a preúčtovaných platieb na určených účtoch a reportovanie zoznamu platieb nadriadenému za daný deň. Žalobkyňou namietané úlohy tvoria teda iba časť zadaných pracovných úloh, pričom žalobkyňa odmietla splniť nielen namietané, ale všetky zadané úlohy. Navyše žalobkyňa ako dôvod nesplnenia týchto namietaných úloh neuviedla konkrétne okolnosti brániace ich vykonaniu, ale dôvod nevykonania úloh obmedzila iba na nesúhlas s preraďením na iný odbor a odmietanie vykonávania akýchkoľvek prác na tomto odbore, príp. nesúlalom zadaných úloh s jej pracovnou zmluvou.

19. Odvolací súd v odôvodnení svojho (potvrdzujúceho) rozhodnutia v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP konštatoval, že sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, a preto sa obmedzil na skonštatovanie správnosti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (body 5. a 6. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu) a zároveň reagujúc na odvolacie námietky žalobkyne doplnil ďalšie dôvody na zdôraznenie jeho správnosti (bod 7. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu).

19.1. Je zrejmé, že odvolací súd prvoinštančným súdom konštatované skutkové zistenia (t. j. a) žalobkyňa na základe pracovnej zmluvy z 11. apríla 1997 vykonávala práce ako referent oddelenia vnútroštátneho platobného styku, odboru servisu, pričom pracovné povinnosti vyplývajúce z pracovného zaradenia určuje popis pracovného miesta a pracovný poriadok banky, b) podľa Popisu pracovného miesta z 9. januára 2015 bola žalobkyňa zaradená na útvar platobného styku na pracovné miesto odborný referent Backoffice, pričom vykonávala činnosti, a to spracovanie tuzemských a cezhraničných platobných operácií, poradenstvo pre zamestnancov a klientov banky v oblasti bezhotovostného platobného styku s tým, že medzi jednotlivé hlavné úlohy patrilo monitoring spracovania transakcií, monitoring informačných systémov a aplikácií platobného styku, monitoring platobného systému SIPS, korekcia a verifikácia naskenovaných prevodných príkazov, zadávanie a autorizácia povolení na inkaso, vytváranie a akceptovanie účtovných dokladov, analýza a riešenie chybných a neúplných transakcií, spracovanie zrýchlených platieb, interný reporting pre útvary Treasury, Controlling Compliance officer, autorizácia nekrytých platieb v zmysle kompetenčného poriadku, rušenie platieb na žiadosť klienta, kontrola, odsúhlasovanie a inventarizácia klíringového účtu a prechodných účtov používaných v bezhotovostnom platobnom styku, c) žalobkyňa bola upozornená zo strany žalovaného na porušenie pracovnej disciplíny listom z 28. apríla 2020, 30. apríla 2020, 12. mája 2020 z dôvodu odmietnutie plnenia pracovných úloh, ktoré zodpovedali jej pracovnej pozícii a náplni práce a na porušovanie pracovného poriadku, resp. ustanovení Zákonníka práce, d) žalovaný doručil žalobkyni dňa 14. mája 2020 výpoveď z pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm. e) Zákonníka práce datovanú k 13. máju 2020, pričom dôvodom výpovede bolo odmietnutie žalobkyne plniť pridelené pracovné úlohy, e) dňa 18. mája 2020 žalovaný doručil žalobkyni okamžité skončenie pracovného pomeru z 18. mája 2020 z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny v zmysle § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, keďže žalobkyňa opakovane odmietala výkon práce, a to aj po doručení výpovede) a ich právne posúdenie považoval za natoľko správne, že ich nepotreboval nijako korigovať (viď bod 5. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu).

19.2. Odvolací súd dodal, že v zmysle § 54 Zákonníka práce dohodnutý obsah pracovnej zmluvy možno zmeniť len vtedy, ak sa zamestnávateľ a zamestnanec dohodnú na jeho zmene. Zamestnávateľ je povinný zmenu pracovnej zmluvy vyhotoviť písomne. V posudzovanej veci žalobkyňa argumentovala tým, že malo dôjsť k zmene obsahu pracovnej zmluvy, keď mala byť preradená na iné oddelenie, resp. obsahom náplne práce mali byť iné úlohy, tak ako boli v Popise pracovného miesta z 9. januára 2015. Z vykonaného dokazovania nevyplynulo, že by v tomto prípade mal zamestnávateľ dohodnúť zmenu obsahu pracovnej zmluvy, pretože práce, ktoré mala vykonávať žalobkyňa po návrate z PN, boli obsahovo totožné s prácami, ktoré vykonávala v súlade s pracovnou zmluvou dovtedy. Ak teda žalobkyňa nebola ochotná plniť pokyny nadriadených pracovníkov v súvislosti s výkonom týchto prác, oprávnené žalovaný upozornil žalobkyňu na porušovanie pracovnej disciplíny s následnou možnosťou ukončenia pracovného pomeru výpoveďou, resp. okamžitým skončením. V danom prípade žalobkyňa nespochybňovala skutočnosť, že odmietala plniť pracovné úlohy. Poukazovala na to, že nie sú totožné s obsahom pôvodne dojednanej práce, a preto ich odmietala plniť. Táto skutočnosť sa však v konaní nepreukázala, a preto následné právne úkony vykonané zamestnávateľom vo forme výpovede alebo okamžitého skončenia pracovného pomeru spochybňované z pohľadu formálnych alebo obsahových nedostatkov ani neboli (viď bod 7. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu).

20. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, avšak v prejednávanej veci o taký prípad nešlo. Dovoláním napádaný rozsudok odvolacieho súdu totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Dovolateľka preto nedôvodne

argumentovala, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

21. V súvislosti s nedôvodnou námietkou dovolateľky, že odvolací súd sa nezaoberal jej odvolacími argumentmi dôležitými pre rozhodné posúdenie veci, dovolací súd uvádza, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami (napr. IV. ÚS 115/03, či III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj ESLP, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamena, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, či rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani c. Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B).

21.1. Ak žalobkyňa v dovolaní namietala, že súdy oboch inštancií sa nevysporiadali so svedeckou výpoveďou JUDr. Q., ktorý uviedol, že jej pracovnou náplňou na Odbore vymáhania pohľadávok mala byť evidencia a úhrada súdnych poplatkov a trov súdnych konaní, avšak žalovaný zadanie takejto pracovnej úlohy v konaní nepreukázal a ani nemohol, lebo jej nikdy takáto pracovná náplň nebola daná, dovolací súd poukazuje na to, že dôvodom skončenia pracovného pomeru nebola tá skutočnosť, že žalobkyňa odmietla vykonať pracovnú úlohu spočívajúcu v evidencii a v úhradách súdnych poplatkov a trov súdnych konaní, preto uvedená dovolacia námietka bola právne irelevantná.

22. Pokiaľ žalobkyňa v dovolaní poukázala na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 86/2020, dovolací súd uvádza, že v posudzovanej veci žalovaný (v pozícii zamestnávateľa) pri skončení pracovného pomeru so žalobkyňou (v pozícii zamestnanca) výpoveďou podľa § 63 ods. 1 písm. e) ZP a okamžitým skončením pracovného pomeru § 68 ods. 1 písm. b) ZP nepostupoval svojvoľne výlučne s cieľom ukončiť s ňou pracovný pomer a nejednalo sa ani o vytvorenie formálnych predpokladov vytvárajúcich len „kulisu“ pre inak svojvoľný postup s cieľom navonok racionalizovať a objektivizovať postup žalovaného, keďže ku skončeniu pracovného pomeru so žalobkyňou došlo na základe závažného porušenia pracovnej disciplíny žalobkyňou, ktorá od 28. apríla 2020 do 18. mája 2020 počas pracovnej doby nevykonala žiadnu pracovnú činnosť vyplývajúcu jej z pracovnej zmluvy vo svojej „nečinnosti“ zotrvala i napriek opakovaným upozorneniam zo strany žalovaného, ktorý mal skutočný záujem vzniknutú situáciu vyriešiť, a to i pohovormi so žalobkyňou.

23. V súvislosti s dovolacími námietkami žalobkyne týkajúcimi sa dokazovania dovolací súd poukazuje na to, že dokazovanie je časť civilného súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov (poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávany nárok). Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 185 ods. 1 CSP), a nie strán sporu.

24. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, majúcej základ v ústavnom princípe nezávislosti súdov. Táto zásada, vyplývajúca z čl. 15 Základných princípov Civilného sporového poriadku, normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia

a jeho logického myšlienkového postupu, pričom, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (v podrobnostiach pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729).

25. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy (III. ÚS 332/09). Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V práve na spravodlivý proces je obsiahnutá aj ďalšia ústavná zásada (čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 CSP), a to „rovnosť zbraní“ v civilnom konaní, ktorá všeobecne zahŕňa tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprimerané (IV. ÚS 468/2018). Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj podľa ESLP povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

25.1. V súlade s judikatúrou ústavného súdu najvyšší súd ustálil svoju judikatúru (napr. rozhodnutia sp. zn. 4Cdo/100/2018, 5Cdo/202/2018, 5Cdo/138/2018) tak, že procesnému právu strany sporu navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhovie, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, z akých dôvodov tak neurobil.

26. O vadách v procese dokazovania možno hovoriť vtedy, ak súd vychádzal pri rozhodnutí zo skutočnosti, pre ktorú nie je z vykonaných dôkazov podklad, alebo ak považoval určitú skutočnosť za základ svojho rozhodnutia úplne inak, ako vyplýva z vykonaného dokazovania, prípadne, ak nezistil určitú podstatnú skutočnosť, ktorá bez ďalšieho z vykonaného dokazovania vyplýva.

27. Pokiaľ žalobkyňa v dovolaní namietala, že odvolací súd nezopakoval dokazovanie, dovolací súd poukazuje na to, že odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP).

27.1. Podľa § 384 ods. 1, 2, 3 CSP ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám. Odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich nevykonali súd prvej inštancie, hoci ich strana navrhla. Odvolací súd môže doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366 CSP (a/ ak sa týkajú procesných podmienok, b/ ak sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c/ ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, d/ ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie).

27.2. O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje výhradne odvolací súd.

27.3. V danom prípade sa odvolací súd stotožnil so skutkovými závermi súdu prvej inštancie, preto je namieste záver, že odvolací súd nemal dôvod dokazovanie zopakovať (§ 384 ods. 1 CSP), pričom existenciu podmienok pre doplnenie dokazovania odvolací súd nezistil (§ 384 ods. 2 a 3 CSP).

27.4. Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriechil zákonu, nemohlo teda dôjsť k porušeniu práva dovolateľky na spravodlivý súdny proces.

28. Podľa názoru dovolacieho súdu doposiaľ vykonané dokazovanie dostatočne odôvodňuje skutkové i právne závery prijaté súdmi nižšej inštancie (súdom prvej inštancie aj súdom odvolacím), ktoré závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces. V súdenom spore dovolací súd nezistil v postupe súdov nižších inštancií pochybenia alebo vady v procese dokazovania a jeho hodnotenia predstavujúce porušenie práva žalobkyne na spravodlivý súdny proces.

29. Dovolací súd zdôrazňuje, že dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmavať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho

dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). Ako už bolo uvedené, v rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, v danom prípade však takú skutočnosť dovolací súd nezistil.

30. Dovolací súd konštatuje, že z obsahu spisu nezistil pochybenie súdu prvej inštancie pri vykonávaní dokazovania ani pochybenie odvolacieho súdu pri rozhodovaní o odvolaní žalobkyne.

31. Dovolací súd v súvislosti s námietkou dovolateľky o pochybení súdov oboch inštancií v procese dokazovania dodáva, že súdna prax najvyššieho súdu jednotná v názore, podľa ktorého nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (porovnaj sp. zn. 1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s ústavou posudzoval ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

32. Dovolací súd uvádza, že dovolateľ nemôže opierať svoje dovolanie o procesné skutočnosti, ktoré už mohol a mal uviesť v priebehu odvolacieho konania. Z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal, a či k nim zaujal správny právny záver. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nemôže predstavovať nástroj na obchádzanie (hoci aj neúmyselné) povinnosti vyčerpania riadnych opravných prostriedkov na ochranu subjektívnych práv dovolateľa, a to nielen formálne, ale aj materiálne, teda vecne (argumentačne), čo znamená, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietal už v rámci riadneho opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom v jeho neprospech (R 73/2019).

32.1. Pokiaľ žalobkyňa v dovolaní namietala nedôveryhodnosť svedkov (JUDr. Š. Q., M. G. a Ing. S. I.) z dôvodu, že sú zamestnancami žalovaného, a teda sú vo vzťahu podriadenosti a lojality voči jednej procesnej strane (žalovanému), dovolací súd poukazuje na to, že žalobkyňa tento argument nepoužila pred súdom prvej inštancie ani odvolacím súdom.

32.2. Ak potom žalobkyňa uvedenú námietku neuplatnila v odvolacom konaní v rámci ochrany svojich práv, nemôže ju dovolací súd posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario), lebo inak by fakticky preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie prípadne jeho procesný postup v konaní namiesto odvolacieho súdu, ktorý však na to nedostal príležitosť (obdobne tiež sp. zn. 7Cdo/161/2019, 4Cdo/122/2020, 4Cdo/40/2019, 8Cdo/140/2018, 8Cdo/157/2018). Preto dovolací súd na uvedenú námietku v súvislosti s vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP neprihliadol.

33. Je teda zrejmé, že oba súdy nižšej inštancie sa dostatočne vysporiadali s tvrdeniami žalobkyne, pričom hodnotili dôkazy individuálne aj v ich vzájomných súvislostiach a toto hodnotenie dôkazov nie je nelogické, vnútorne rozporné a neodporuje procesným zásadám hodnotenia dôkazov.

34. Vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod spočívajúci v tvrdení existencie vady zmätočnosti, ktorá by bola porušením práva dovolateľky na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP), naplnenie ktorého ale

dovolací súd nezistil, dovolací súd konštatuje, že dovolanie dovolateľky je síce prípustné, ale nie je dôvodné, preto potom dovolanie zamietol (§ 448 CSP).

35. Dovolací súd žalovanému ako úspešnému v dovolacom konaní priznal podľa § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP voči neúspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

36. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.